

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a doc. JUDr. Petra Průchy, CSc., v právní věci **stěžovatelky: M. S.**, zastoupena JUDr. Evou Poláčkovou, advokátkou, se sídlem Starobrněnská 13, Brno, a **dalšího účastníka: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti stěžovatelky proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2004, č. j. 55 Az 688/2003 - 57,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky, advokátce JUDr. Evě Poláčkové, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 2150 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 10. 5. 2003, č. j. OAM - 1187/VL - 19 - ZA08 - 2003, nebyl stěžovatelce udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka dne 2. 6. 2003 žalobu ke Krajskému soudu v Brně, jíž se domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného. Usnesením Krajského soudu

v Brně ze dne 28. 6. 2004, č. j. 55 Az 688/2003 - 44, bylo podání stěžovatelky ze dne 2. 6. 2003 odmítnuto a vysloveno, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka dne 2. 8. 2004 kasační stížnost, v níž zároveň požádala o ustanovení bezplatného právního zástupce z řad advokátů.

Krajský soud dne 3. 9. 2004 zaslal stěžovatelce „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech“ s tím, aby ho po vyplnění vrátila soudu ve lhůtě 15 dnů od doručení této výzvy.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2004, č. j. 55 Az 688/2003 -57, byl návrh stěžovatelky na ustanovení právního zástupce zamítnut. V odůvodnění svého usnesení krajský soud uvedl, že stěžovatelka byla vyzvána k předložení vyplněného formuláře o svých osobních, majetkových a výdělkových poměrech ve lhůtě 15 dnů. Tato výzvy byla stěžovatelce doručena fikcí podle § 46 odst. 4 o. s. ř. dne 20. 9. 2004, protože stěžovatelka do dne rozhodnutí krajského soudu povinnost uloženou jí soudem nesplnila a nedoložila, že jsou u ní dány předpoklady pro její osvobození od soudních poplatků, resp. pro ustanovení právního zástupce, rozhodl krajský soud tak, že se návrh stěžovatelky na ustanovení zástupce zamítá.

Proti uvedenému usnesení podala stěžovatelka dne 9. 11. 2004 kasační stížnost, v níž uvedla, že krajský soud nezjistil přesně a úplně skutkový stav věcí před vydáním usnesení a v důsledku toho nesprávně posoudil její žádost. Dále namítla, že důkazy, které si soud opatřil pro rozhodnutí nebyly úplné, došlo opětovně k porušení zákona a soud nemohl správně usuzovat skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Konečně uvedla, že rozhodnutím nevyplývá ze zjištěných podkladů, tj. není zde logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro ně. Pokud jde o zaslaný tiskopis pro zjištění osobních a majetkových poměrů, uvedla, že tato písemnost byla uložena na poště a tak byla „doručena“. Ona se o tom vůbec nedozvěděla, pošta jí o tomto uložení neuvědomila, takže zmeškala lhůtu k zaslání a činí tak až nyní v náhradním tiskopise. Navrhla proto, aby usnesení krajského soudu bylo pro nezákonnost zrušeno.

Podáním ze dne 20. 12. 2004 stěžovatelka doplnila svoji kasační stížnost upřesněním, že ji podává podle § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., když tvrdí, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné, neboť trpí vadou spočívající v nedostatku jeho důvodů. Postup krajského soudu považuje za přepjatý formalizmus orgánů ochrany zákonnosti, když z její žádosti o azyl a ostatně z celého spisového materiálu je nepochybné, že nemá žádné hmotné prostředky.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2, 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka podala kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Takovouto nezákonnost Nejvyšší správní soud nezjistil, neboť z obsahu spisu vyplývá, že stěžovatelka nesplnila krajským soudem uloženou povinnost doložit své osobní, majetkové a výdělkové poměry ve lhůtě stanovené soudem. Ustanovení zástupce účastníku řízení přitom ve smyslu § 35 odst. 7 s. ř. s. připadá v úvahu u navrhovatele, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv. V tomto případě však stěžovatelka neprokázala předpoklady pro osvobození od soudních poplatků stanovené v § 35 odst. 7 s. ř. s., když k výzvě soudu nedoložila své osobní, majetkové a výdělkové poměry, krajský soud proto postupoval správně, když z tohoto důvodu její žádost o ustanovení zástupce zamítl.

K námitce stěžovatelky, že písemnost, jíž byla vyzývána k doložení svých poměrů, byla uložena na poště, přičemž ona se o tomto uložení vůbec nedozvěděla, lze uvést následující:

Výzva krajského soudu ze dne 3. 9. 2004, jíž byl stěžovatelce doručován formulář, kterým měla doložit svoje osobní, majetkové a výdělkové poměry, byla stěžovatelce doručována do vlastních rukou na adresu, kterou uvedla v kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 6. 2004. Podle § 45 odst. 1, 4 a 5 o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2004, ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s. fyzické osobě lze doručit písemnost v bytě, v místě podnikání, na pracovišti nebo kdekoliv bude zastižena. Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do 10 dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Není-li zjištěn opak, má se za to, že se adresát v místě doručení zdržoval.

Při doručování v bytě, kde se stěžovatelka podle vlastních údajů v kasační stížnosti zdržovala jako na adrese svého bydliště, nebyla stěžovatelka zastižena, ačkoliv se v místě doručování zdržovala. Doručovaná písemnost byla proto uložena na poště dne 8. 9. 2004, stěžovatelce bylo téhož dne doručovatelkou O. P. uložení zásilky oznámeno. Všechny tyto skutečnosti jsou seznatelné ze zvláštní obálky s modrým pruhem, jejíž součástí je i doručenka, která má všechny náležitosti vymezené právním předpisem, konkrétně ustanovením § 50e o. s. ř., ve znění účinném v době doručování, a ustanovení § 47 odst. 3 písm. a) a § 46 odst. 3 vyhlášky č. 28/2001 Sb., kterou se stanoví poštovní podmínky základních služeb a základní požadavky kvality při jejich zajišťování držitelem poštovní licence (vyhláška o základních službách držitele poštovní licence), jež byla účinná v době doručování. Doručenka, jež je součástí obálky, byla jak odesílatelem při odesílání, tak poštovním doručovatelem při doručování řádně a úplně vyplněna, resp. rozhodné údaje byly uvedeny na vrácené obálce jako takové, od níž doručenka nebyla oddělena, takže doručenka má povahu veřejné listiny (§ 50e odst. 4 o. s. ř. ve znění účinném v době doručování).

K tomu, aby mohla být vyvrácena správnost údajů o doručení obsažených v doručence, musí účastník řízení především tvrdit skutečnosti, jež vedou k závěru, že údaje v doručence nejsou pravdivé. Jde-li o tzv. náhradní doručení písemnosti určené do vlastních rukou účastníka, jsou tvrzeními, jež v případě, že jsou prokázána, mohou vyvrátit závěr o doručení dokladované doručenkou, zásadně jen tvrzení, že se nezastižený adresát v době pokusu o doručení písemnosti v místě doručení nezdržoval, případně tvrzení, že pošta

při doručování zásilky nedodržela postup předepsaný občanským soudním řádem a jinými předpisy o doručování. Ani jedno z toho však stěžovatelka netvrdila; uvedla pouze; že se o uložení zásilky na poště nedozvěděla. Vhodným způsobem výzvy k vyzvednutí písemnosti ve smyslu § 46 odst. 4 o. s. ř. ve znění účinném v době doručování bylo nepochybně i písemné uvědomění (oznámení) o uložení zásilky na poště, vhozené poštovním doručovatelem do poštovní schránky adresáta. Toto uvědomění (oznámení) bylo, jak je patrné z doručenky, jež je veřejnou listinou, doručovatelem provedeno. Případná ztráta písemného uvědomění o uložení zásilky na poště, bylo-li doručeno do sféry ovládané adresátem, jde (za jinak splněných podmínek náhradního doručení) na vrub adresáta, tedy stěžovatelky.

Lze tedy uzavřít, že stěžovatelce byla výzva krajského soudu ze dne 3. 9. 2004 doručena náhradním způsobem desátý den od uložení zásilky podle ustanovení § 46 odst. 4 věty druhé o. s. ř., ve znění účinném v době doručování, neboť podle tohoto ustanovení nastávají účinky doručení (za splnění zákonem předepsaných podmínek) i tehdy, kdy se adresát o uložení písemnosti nedozvěděl. Při náhradním doručování byly dodrženy ústavní kautely pro použití výjimečného nástroje tzv. doručování fikcí, jak byly formulovány např. v nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 9. 2004, sp. zn. II ÚS 451/03, neboť byly beze zbytku naplněny všechny striktní podmínky a právní náležitosti pro uplatnění účinku náhradního doručení, stanovené v § 46 odst. 4 ve spojení s odst. 5 o. s. ř., ve znění účinném v době doručování. Skutečnost, že své poměry stěžovatelka doložila po vydání napadeného usnesení, nemohlo na rozhodnutí krajského soudu již ničeho změnit.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že se Krajský soud v Brně napadeným usnesením nedopustil nezákonnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, případně v jiné vadě řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.). Z těchto důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval, a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatelce byla usnesením Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 688/2003 - 69 ze dne 9. 11. 2004 pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka JUDr. Eva Poláčková. Ustanovenému zástupci stěžovatelky byla přiznána odměna ve výši 2150 Kč (z obsahu spisu vyplývají provedené 2 úkony právní služby po 1000 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, a v písemném podání soudu podle § 11 odst. 1 písm. d/ téže vyhlášky, a 2 režijní paušály po 75 Kč podle § 13 odst. 3 uvedené vyhlášky). Advokátce nebyla přiznána požadovaná odměna za studium spisu dne 14. 12. 2004, neboť pro analogické použití § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu nebyl shledán důvod. Napadené usnesení nebylo rozhodnutím ve věci samé, takže podání kasační stížnosti nevyžadovala studium soudního spisu, a už vůbec ne spisu správního orgánu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu